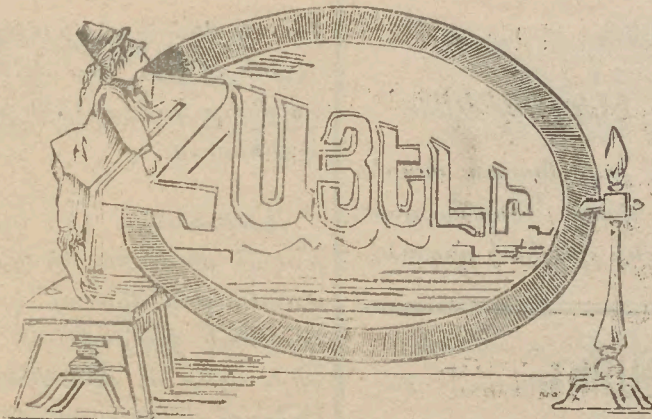

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ

Պուկարիոյ համար
Տարեկան Ֆր. 10
Վեցամսեայ » 5
ԿԱՆԽԻՆ

20
ՍԵՆԴԻՄ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ

Արտասահման
Տարեկան Ֆրանք 12
Վեցամսեայ » 6
ԿԱՆԽԻՆ

20
ՍԵՆԴԻՄ

ՀԱՆԴԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԶԱԽԵԾՏԱԿԱՆ

Կը հրատարակուի Շաբաթ օրերը: Ծա-
նուցման տողը 10 Սանդիս: Երկու քիւ ա-
ռաջ հրատարակուած քերքը 40 Սանդիս:
Չհրատարակուած գրութիւնը եւ չսրուիր:

Հասցէ
DIRAN PAPAZIAN
RUE DRAGOMAN-K. STEPAN
(BULGARIE) VARNNA

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԵԼԻՆ հրատարակելուս առթիւ թէ
նամակաւ եւ թէ բերանացի մեզի յայտնը-
ւած համակրանաց, նոյնպէս Ռուսճուգէն եւ
Սիլիսդրէէն այս շաբթու ստացած քաջալե-
րական ու շնորհաւորական այցեւորմանը
ի պատասխան մեր շնորհակալութիւնը կը
յայտնենք:

Թէ ասոնց համար
Հանես ճիշդ նկար:
Ըմէնք մէկ բերան
Քեզմէ հեռանան:

Բայց գնա՛ ուղիղ
Լաւ է քո շաւիղ
Ուղղը բարեւ տա,
Զուգըն թող երթայ:

Ճշմարտին նոյնը
Լաւ է հացիկ պարզ
Կերակուր սուտին
Մահ բարի անձին:

Ս.

ԱՌ ՀԱՅԵԼԻ

Ողջոյն սիրելի
Հայոց ՀԱՅԵԼԻ,
Նոր աշխարհճնար,
Գու բարեաւ եկար:

Կը ծանչնանք զքեզ
Որ դու չգիտես
Բնաւին կեղծիք,
Ոչ մէկուն չարիք:

Եղար Հայելի,
Թո՛ղ որ հոն հայի՛
Պիտի տեսնէ միշտ
Իւր գէմք ճշմարիտ:

Մէկուն քիթնէ ծուռ,
Մէկունի փսւկոյուն,
Մէկըն քալէ կաղ,
Ուրիշ մ'էստարախ:

Լեցուն են կոյրեր,
Նային՝ չեն տեսներ,
Զեռք՝ ոտք կայ առողջ,
Այլ շատեր չեն ողջ:

Խելքի աղքատներ
Օր օրի շատցեր,
Ապականեալ բարք,
Եղած են անարգ:

ԳԵՅԹԱԿԱԿԱՆ

Կը լսենք թէ քանի մը օրիորդներ՝
տեղեւոյս Ս. Եկեղեցւոյ կանանց վերնատունին
պատուհաններէն մէկը գրասենեակի վերա-
ծեր են. ասոնք՝ արարողութիւն կըսած կամ
չկըսած ասին այդ պատուհանին մէջ մըտ-
նելով սիրահարական նամակներ կը կարգան
ու պատասխան կը գրեն, որովհետեւ ծնողքնին
արգելք կըլլան եղեր այդպիսի նամակներ
տանը մէջ կարգալ ու գրելնուն, մինչեւ իսկ
անոնցմէ ծեծ ալ կերեր են՝ ըրած տարօրի-
նակ եւ անճոռնի սիրահարութիւններնուն հա-
մար, բայց հոգ չընելով ապահով տեղ վեր-
նատունին պատուհանը գտեր են:

Այս մասին՝ Եկեղեցւոյ Հոգեւոր պաշ-
տօնէութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք:

Ա. Չ. Դ.

ՅԵՐՈՒԹԻՒՆ ԷՆԿԻՊԱՐԵԱՆ

Կը ծանուցանէ թէ իւր անուան տարե-
դարձին առթիւ վաղը շնորհաւորու-
թեան այցելութիւնք չի պիտի ընդունի:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԶԵՂԾՈՒՄՆԵՐ

Պուլկարիոյ մէկ քանի հայաշատ քա-
ղաքներէն եկած նամակներէն կը քա-
ղենք հետեւեալ զեղծումները:

Երբեմն մէկ երկու անճանաչ ան-
ձինք ազգասիրաբար (°) կ'ելլեն սրճա-
բանները կը պտըտին՝ ձեռքերնին ու
նենալով ջուրի կամ գինիի գաւաթ մը,
և իրենց անճանաչութիւնը՝ «Մըքը մե-
զի վարձքը ձեզի», խօսքերովնին քա-
ւել յուսալով՝ յանուն կարօտեալի դը-
րամ կը հաւաքեն, բայց առանց պաշ-
տօնական մարմնոյ մը կամ պատուաւոր
անձնաւորութեան մը իմացնելու՝ նոյն
դրամը որո՞ւ յանձնելնին կամ ի՞նչ ընել-
նին մինակ . . . իրենք չիտեն:

Մէկ քանիններ ալ՝ դարձեալ ազգա-
սիրաբար (°) աղքատիկ ազջիկ մը օժ-
տելու համար է, ըսելով՝ նուիրատում
սեր հրապարակ կը հանեն, դրամ կը
հաւաքեն, բայց ս'ըջտի հաւաքելնին և
որո՞ւ տալերնին մինակ իրենց . . . քը-
սակները գիտեն:

Կարգ մ'ալ կայ, որ նոյնպէս ազգա-
սիրաբար (°) տասը շրուշնոց քանթօֆ
մը ձեռք առած՝ «Գործել ոչ կարելու
և մուրալ ամաչելու գիրքին մէջ գըտ-
նըւող ընտանիքի մը ի նպաստ է, » ը-
սելով՝ այդ 10 շրուշնոց քանթօֆը 200

շրուշի վիճակահանութեան կը դնեն ու
միամիտներէն ստակները ժողուելով՝
գումարը կը յանձնեն իրենց . . . գըր-
պաններուն:

Ժամանակաւ 150 շրուշէն աւելի ամ-
սական մը առնել չի կարողացող տունի
վարժապետ մըն ալ՝ կարծեցեալ բարե-
նպատակ վարչութեան մը ներկայացու-
ցիչն եղեր ու միամիտներէն դրամ հա-
ւաք'լու երած ըլլալով՝ առտու իրիկուն
համադամ կերակուրներ եփող առաջին
կարգի ճաշարան կը փնտռէ . . . իր փո-
րը կշտացունելու համար:

Անուանի դեղագործ մըն ալ՝ ընկե-
րովը, սօգթօւին հետ իշկէմպէճիին
խանութը նստած իշկէպէ շօրպասի
կ'ըրած տո'նը՝ ասկէ ետքը իր ձեռքովը
պատրաստուելիք գեղազիրներուն ամէն
մէկէն առն'լիք դրամին հարիւրին 30ը
նոյն սօգթօւին վճարելու պայմանագիր
մը կը ստորագրէ իշկէմպէճիական սե-
ղանին վրայ ու անոր կը յանձնէ:

Արդ, սիրելի ընթերցողք, ազգասի-
րութեան դիմակին աակ դործուած այս
և ասոնց նման զեղծումներու զոհ չե-
թալու համար աչքերնիդ չորս բանալու
էք, զի հրապարակը հիմա այսօրինակ
խաբերայնեցող լեցուն է:

ԻՆՉՊԵՍ ԳՈՐԾԱԾԵԼՈՒ Է ԱՅՑԵՏՈՄՍԸ

Այս անունով փոքրագիր տետրակ մը
հրատարակած ենք, որ այցետոմսի գործա-
ծութեան կարեւոր և գլխաւոր հրահանգ-
ները կը բացատրէ: Քանի որ այցետոմսի գոր-
ծածութիւնը Եւրոպացոց պէս մեր մէջ ալ
քաղաքակրթութեան պահանջներու կար-
գը անցած է՝ փոխանակ քմածին կերպերու՝
պէտք է կէտ՝ առ կէտ գործադրենք այցե-
տոմսի այն օրէնքները՝ որոնք Եւրոպացոց
կողմէ ընդունուած և գործածուելու վրայ են:

Գինն է թղթատարի ծախքով 15 սան-
գիմ. դրամի փոխարէն Պուլկարական նա-
մակագրոշմ ալ կրնդունուի: Գիմել Հայե-
լիի խմբագրութեան:

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ

Որին խօսքին հաւատանք: Պատերազ-
մի դաշտէն եկած լուրերէն տակաւին բան
մը չի հասկցունեցաւ. երկու կողմն ալ յաղ-
թանակը իրենց կը սեպհականեցնեն կոր,
յաղթուողն ո՞վ է, այդ չենք գիտեր: Իբր
նմոյշ՝ մէկ քանի օրինակ տանք եկած լուրերէն:

Սելանիկէն.

Մեր քաջամարտիկները Վարիսա մտեր
են . . . երազնուն մէջ: Երէկ գիշեր սոս-
կալի պատերազմմը ըրինք գիրկ ընդ խառն
ու թշնամին 3000է աւելի մեռեալ ձգելով՝
պատերազմի դաշտին վրայ՝ մազապուր փա-
խաւ, իսկ մեր կողմանէ՝ ըստ ընկալեալ սո-
վորութեան՝ տասնապետի մը ալ ձեռքին
պզտիկ մատը սկրդուեցաւ:

Լարիսաէն.

Մեր յառաջապահները Սելանիկը տե-
սեր են . . . խառնածին վրայ. երէկ գիշեր
10 ժամ՝ պատերազմեցանք ու թշնամին չի-
նաւորուսիի պէս փախուցինք՝ մեծ կորուստ
պատճառելով անոր. իսկ մեր կողմէ զինուորի
մը երկայն պիտին ծայրը քիչ մը խանձեցաւ:

Բոթոթիկ. — Երկու կողմին խօսքին նա-
յելով՝ իրենց նետածը վառօդով կապար կը-
լայ կոր իսկ թշնամիէն եկածը չամիչ ֆնտրք՝ որ
չի վնասեր կոր իրենց:

Վերջին լուր Սելանիկէն.

Թշնամին տակն է, մենք վրայ ենք:

Լարիսաէն.

Մենք վրայ ենք, թշնամին տակն է:

Սելանիկէն ու Լարիսայէն.

Երկուքս ալ տակն ենք:

Բոթ. — Առ այժմ ասկէ զատ ուրիշ բան
չգիտենք:

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՅՈՒՆՍ ԲՈԺՈԺԻԿ ԵՒ ԸՆԿ.

Լոնտոն

Միւսիւ ֆինկֆօնկին քիթին քերուելու
դէմ է ձախակողմը:

Պէրլին

Հրապարակը հաւայէն նէմ առնելու
վրայ է.

Բարիդ

Իրաց կացութիւնը նէվաղիլ ըլլալու
տրամադիր կ'երեւի:

Վառնա 15 Ապրիլ

Երեք օր առաջ հիւանդանոց երթալով
բէշ մը ու պատմա ֆիստանցու մը մուրացող
Հոգեր աուտուն՝ իր աղջիկներուն հետ ծան-
րագին ու նորաձե պլուզներ հագած՝ Վառ-
նայի բանայիրին կեդրոնը նստեր պիտաւ կը
խմէր, բայց երբ վերջին անգամ գաւաթը
թռկնէ ընելով «կենացնուդ» կը գոչէր՝ ան-
գիէն քննիչի մը «անուշ ըլլայ» պատասխա-
նելէն յանկարծակիի եկած՝ գաւաթը ձեռքը
ու բերանը բաց մնաց:

Հիւանդանոց

Երէկուան բանայիրին ներկայ գտնուե-
լով հոլմարսաութիւն ընող 20 ընտանիքնե-
րուն օրական նպաստ տրուած հացն կտրել ո-
րոշուեցաւ:

Բոթ. — Աստուած ապաշխարանք հա-
մարէ:

Հռչակաւոր խումարապազ մը հիւանդա-
նոց գալով ու ինքզինքը խեղճ ողորմելի ցուցնե-
լով՝ հաց և տան վարձք մուրաց, բայց երբ
երեսէն դիմակը վար առնուեցաւ՝ լեղուն
կապկպուած՝ կծիկը դրաւ:

ԽԱՂՔ — ԽԱՅՏԱՌԱԿ

Պոլսոյ վէսէն բաշայի թաղէն երկու
էսնաֆ ընտանեօններ ի վառնա գաղթելով
տան մը երկու սենեակները վարձած էր ըս-
նակէին: այս երկու ընտանեաց երկէ մարդոց
մէկը իր արհեստովը, իսկ միւսը շրջուն խա-
նութպանութեամբ ղրաղելով ընտանիքին
կապրեցնէին: Ի մէ բան, կորօտ չէին:

Առտու մը, շրջուն խանութպանու-
թիւն ընողին, կինը իր դրացւոյն սենեակը կը
մտնէ:

— Քա թարթիպ տուտու, բարի լուս
կայ վրադ:

— Պարիզ շատնայ հոգի:

— Քա մս ի՞նչ շաշիւրն ենք եղեր
մենք քի ծանրը—բոլոր նստեր ենք:

— Ի՞նչ կայ քի:

— Ընկերութիւնը խաթմախանա կա-
ցողներուն՝ հաց, եսթախ եօռղան, չամա-
շըր, փատ, քէօմիւր, Լայլս Լայլս կուտայ
կոր եղեր:

— Աճապա թէքնէ թէքնէլիք ալ կու-
տա՞ն կոր, չիւնքի ա՛լէլոյ՛ մինակ անոնք
հոն մոռցանք:

— Հապա՞, տունին ամէն թէճէմիլլէ-
թը կուտան կոր եղեր. պէլքի միտքէդ կան-
ցունես քի վառք տիրոջը պանի մը մուխ-
թաճութիւն չունինք տէ...

— Չէ՛, չէ՛, ատիկայ հիչ միտքէս չաս-
նիր:

— Անանկ չէ՞ մի եա, արևուդ մեռ-
նիմ:

— Արթիյէ մալ կէօզ մի չըգարլըր:

— Փառք տիրոջս սոյղուն չի տուինք,
էշեաներնուս կէսը հոն ձգեցինք՝ կէսը ա-
ռինք եկանք...

— Ես մինակ թէքնէ թէքնէլիկս հոն
մոռայ:

— Զարար չունի, հոս տահա աղէկը
ծառքըդ պիտի գայ:

— Քուրուկ, բէք ճէսարէթլի կը խօ-
րաթես կոր ամա՛...

— Էյ ի՞նչ կայ քի:

— Էօթէրսէ՛ կշի տիւտիւկ:

— Իւֆլէնիրսէ էօթէր տիւտիւկ. մենք
հիմա քեզի հետ խասգեղցի պիտի ըլլանք:

— Ինչո՞ւ:

— Չիւնքի խասգեղցիները սոյղուն տը-
ւած ըլլալուն՝ անոնց աղէկ կը նային կոր.
քեզի հետ հինուրէն լաթեր պիտի հագնինք:

— Էյ ես չունիմ նէ՞.

— Ես ալ չունիմ ամա՛ պիտի ճարեմ.
գլխինիս ալ ըռէնկը նետած ու պատուած
սե պոյամաէ մէյմէկ խաթաթմա պիտի կա-
պենք,

— Էրիկ մարդերնուս պիտի իմացու-
նե՞նք:

— Հիմա չէ՛, ետքը. ընենք պէճէրենք
տէ անանկ:

— Բէք աղէկ:

— Պախըռներնիս իլէն եսթախներնիս
գլխացի տունը, իմ երկու անտուկներս քու
ալ ճէվիդ սնտուկդ իլէն պէշ—թախտաթ՝
տանտիրոջնուս օտան կը տանինք քի՛ հար-
ցունելու գան նէ՛ « իմինս է » պիտի ըսէ.
անկէց ետքը շիտակ խասթախանէ կերթանք.
նէ՛ գաբարսագ՝ քեար տըր:

— Վոյ Աստուած արեդ պահէ Գան-
գրանաղ հանըմ, ի՞նչ մեղքս պահեմ, մինա-
կըս չեմ կրնար պէճէրել, Փախաթ գուն հե-
ալս ըլլաս նէ՛ սիրտ կառնեմ:

— Վաղն առտու երիկ—մարդիկ գուրս
եղլալուն պէս՝ շիտակ խասթախանա պիտի
երթանք:

— Աման քուրուկ, թէքնէ թէքնէլիկը
չի մոռնանք:

*
*
*

Հետեւեալ օրը ժամը 10ին այս երկու
տիկինները մուրացկանի հագուստներով ծած-
կըւած, լալկան կնիկներու պէս դէմքերնին
այլակերպելով և հիւ, հիւ հիւ ձայնելով կը
յաջողին հիւանդանոցը խնամատար Գանձնա-

ժողովին սենեակը մոռնել, ուր արդեն գրանց-
ւողները ասոնց ձայնէն յանկարծակիի կու-
գան:

Գրասեղանին գլուխը նստող քննիչնե-
րէն մին կը հարցնէ թէ ի՞նչ կ'ուզեն.

— Ախ, արեւուգ մեռնիմ աղաս, էր-
կու գիշեր է անօթի էինք:

— Այլաւորս պանի կործի չէ, ծառք
ծառքի վրայ դիմացս կը նստի:

— Խըսիւրի մը վրայ կը պառկինք կոր,
եկէք նայեցէք:

— Ասանկ մնանք նէ՛ էրկու օրէն պի-
տի բաթնանք:

— Նստած օտանին ըսէք՝ մէյմէկ իս-
կէթէ խաֆէսի:

— Այլընը վատճուն զրուշ ալ չըլլայ
պարէ:

Քննիչը Թարթիպ տուտուին — Ձեր
թաղը ո՞րն է.

— Մենք հօս տահա թաղ չունինք,
լստամպոյ Պալիլըն էր թաղերնիս:

— Ձի հասկցաք, ձեր փողոցը կը հար-
ցընեմ:

— Մեր Պօղոսը... մէջերնիս Պօղոս
չունինք. իմ կրիսաւորիս անունը Անտիրեաս
է, ասորինինն ալ Ահորգ:

Ներկայք կը սկսին խնդալ:

Գանգրանազ — ԱՖ կընես աղաս, ան
չի հասկցաւ, կայնէ քի ես ըսեմ:

— Դուն ըսէ նայինք:

— Մահալլէնիս՝ Եէլ տէյիրմէնին չի
գացած սոխախին մէջ հօր մը կայ, անոր քո-
վի սօխախը սարմիշ պիտի ընես, կտոր մըն ալ
էրթաս նէ՛ նորէն պիտի դառնաս սաղիդ,
անկէ վեր...

Քննիչը (ընդմիջելով) — Տուներնուդ
նօմէրօն քանի՞ է.

— Իրաւոր չիտեմ:

— Անիկայ գացէք հասկցէք ու եկէք
մեզի խմացուցէք որ՝ հացերնուդ ու պէտք ու-
նեցածներնուդ բուսուլան տանք:

— Վույ Աստուած կէնճուլթինըդ պա-
հէ, աղաս:

Թարթիպ — Գուզում ետվրում, թէք-
նէ թէքնէլիկի մը բուսուլան ալ չի մոռնաս
կրելու:

Այս խօսքին վրայ ներկայք սկսան բար-
ձրաձայն ծիծաղիլ:

Քննիչը — Թէքնէ թէքնէլիք, հօսա-
նանկ բան չի կայ. (Գանգրանազին) — Դուն
գնա՛ շուտ մը տուներնուդ թիւը հասկցիւր ե-
կուր, թող այս խաթունը հօս սպասէ, մին-
չեւ հօն չի յոգնի:

Երբ Գանգրանազ հանքմը ուրախութե-
նէն ոտքը գետնէն կտրած տուն կը վահէր՝ գը-
րասեղանին գլուխը նստող քննիչն ալ ասոնց
ներկայ գանուղներուն յայտնի ընելու՝ իր
ճարպիկ ընկերներէն Հ. Զ. անուն երիտա-
սարգը Գանգրանազին հետէն կը շրկէր:

Գանգրանազ հեւ ի հեւ տուն կը հաս-
նի, տանտիրոջ կնկան աւետելով թէ յաջո-
ղեցան, ու անկէ հասկնալով փողոցին անունը
և տանը թիւը՝ կը վերագառնայ հիւան-
դանոց:

Քննիչը կը հրամայէ անոր քիչ մը սպասել
մինչև որ ըստ սովորութեան տուն զրկուած
քննիչը իր տեղեկագիրը բերէ:

Գանգրանազ հանքմը՝ ինքն իրեն՝ «Հո-
գըս, ուզածնուն խտար թող մարդ զրկեն, օ-
տաներնուս մէջ մէյմէկ խապա խըսիւրէ զատ
բան մը գտնալիք չունին», ըսելով կը մըրի-
թարուէր ու անհօգ նստեր էր Թարթիպ
տուտուին քովիկը:

Իսկ Թարթիպ տուտուն միշտ իր կիրա-
ւոր կուլար Գանգրանազին ախանջին — Աման
բուրուկ, օլտու օլաճագ՝ սա թէքնէն, թէքնէ-
լիկը բրցունենք. անոնք չունինք կըսեն կոր ա-
մա՛ օտք կոխենք առնենք:

— Բան մը կընենք:

— Էրկուքնիս ալ աղւոր աղւոր խուլ-
լանմիշ կըլլանք:

— 0 —

Գանգրանազին հետէն զրկուած Պ. Քննի-
չը՝ առանց անկէ տեսնուելու՝ մօտակայ փողոցի
մը անկիւնը սպասէլէ ու անոր մեկնելէն 10
վայրկեան ետքը՝ անոնց բնակած տունը կը
մտնէր, ուր մինակ տանտիրոջ կնիկը կար:

— Գօգօնա, պու էպտէ իքի ֆուգարա
ֆամիլեա օթուրուեօրլար, էօյլէ՞ մի:

— Իվէթ , Էվէթ :

— Պունւարըն էրբէքլէրի Եօֆ մը .

— Վար ամա՛ պօշ կէղէրլէր :

— Էյ պունւարըն հիչ էշեալարը Եօֆ մը իմիշ :

— Նէրտէն օլաճաֆ . իշթէ պիրէր խասըր իլէ պէրէր տէ Եօրկանլարը վար . զա-վալլըլար սօգաֆտա գալմըշլար իսի , պէն աճրարմ՝ իչէրի ալարմ :

— Սաղ օլասըն Գօգօնա , Ալլահ էվ-լատլարընը պաղըշլասըն :

— Այ պաշը տա եաֆըն տըր , այլը-ղը նա՛սըլ վերէճէքլէր .

— Օ Թարաֆտան հիչ մերաֆ իթմէ՛ Գօգօնա , այլըգլարընը պիր Թամամ՝ պիղտէն ալաճաֆսըն . այ երիմի տօգուզ՝ այլըգ օ-թուզ :

— Սաղ օլուն :

— Եալընըզ , Գօգօնա , սանա պիր շէյ տէյէճէրմ ,

— Պուլյուրուն .

— Տօղրուսընը սէյլէմէլիսին պանա , չիւնքի պէնտէն սօնրա պաշկասը տա կէլիպ սօրաճաֆ տըր . սէօզիւմիզ պիր կէլմէլի . քի պունւարա եէյէճէք իչէճէք վէ կիլիլէճէք վէրիլսին :

— Բէք էյի , սէյլէինիզ :

— Շու իւչ սանտըգլար քիմի՛ն տիր :

— Պէնիմ տիր :

— Իչինտէ նէ՛ վար .

— Բուպա վէ չամաշլարըմ :

— Օ Փամիլեալարըն պիր շէյլէրի Եօֆ եա իչինաէ .

— Եօֆ , Եօֆ :

— Բէք էյի , հէրքէսէ եարտըղըմըզ կիպի պու սանտըգլարա պիր տէֆա պաֆմա-լըյըզ քի՛ սիպին օլտուղընա գանտաթ հա-սըլ էտէլիմ , վէ օնլարա վէրէճէքլէրիմիզի պէլլի էտէլիմ :

— Էյի ամա , շիմտի անաթթարլար Գօճամըն եանընտա տըր :

— Թօհաֆ շէյ , պիր գատընըն Բուպա վէ չամաշլար սանտըգլարընըն անաթթարլա-

րը Գօճամընըն եանընտա՞ մը պուլունուր . իլք տէֆա իշիտիւօրըմ :

Այս պատասխանէն տան տիրուհին կը կապկպուի , բայց ճարպիկ քննիչը տակաւին առնելիք տեղեկութիւններուն համար աւելի չի ծանրանալով՝ անուշի կը կապէ ու կըսէ .

— Գօգօնա , Գօրգմա , պէն խասթա-խանէ Թարաֆընտան կէլմէյօրըմ . պէնի՛ պու գատընլարտան պիրիսինին Գօճասը կէօնտէր-տի քի սէնի բուֆա էտէլիմ .

— Սահի՞հ մի .

— Էյլէ եա՛ . էյի ճէվապ վերտին ա-մա՛ սանտըգլարըն իչինտէ պուլունան պաղը շէյլէրի ֆիքրինտէ սագլամալըսըն վէ անաթ-թարլարը տա սանա պրաֆմալը տըրլար քի խասթախանէ Թարաֆընտան կէլիպ սօրար-լարսա՛ քիւչիւք տիւշմէյէսին :

— Էվէթ միւսիւ , հագկըն վար , ֆա-գաթ աճէլէ կիթտիլէր տէ պու շէյլէրի ու-նութտուլար :

— Պունտան սօնրա Թէրթիպլի տաֆ-րանմալըսընըզ :

— Բէք էյի .

— Շիմտիլիք ասիօ .

— Ասիօ միւսիւ :

*
*
*

Այս տեսարանէն հինգ վայրկեան ետ-քը Պ. Քննիչը հիւանդանոցը կը գտնուէր , ուր մեր երկու խաթուններուն եւ ուրիշ խել մը կնիկներուն ներկայութեանը հետեւ-եալը կը յայտարարէր՝ խօսքը՝ սեղանին գը-լուխը նստող քննիչին ուղղելով՝ որուն հետ գաղտնի ակնարկ մը փոխանակած էր :

«Խղճի հանդարտութեամբ կը վկայեմ՝ թէ այս տիկիններուն ունեցած վիճակը շատ ցաւալի է . ասոնք անհրաժեշտ պէտք ունին ուտելիքի , հագնելիքի եւ վառելիքի . . .

Թարթիպ (ընդմիջելով) — Իլէ Թէք-նէ Թէքնէլիկի :

Քննիչը (շարունակելով) — Ասկէց զատ , այն երկու պատիկ սենեակները ասոնց հա-

մար նեղ գալուն՝ ես՝ Չեր հրամանաւր տան տիրուհիէն 50 զրուշի իրեն նստած երրորդ սենեակն ալ վարձեցի, որպէս զի հանգիստ ընեն.

— Հատ աղէկ էք ըրեր:

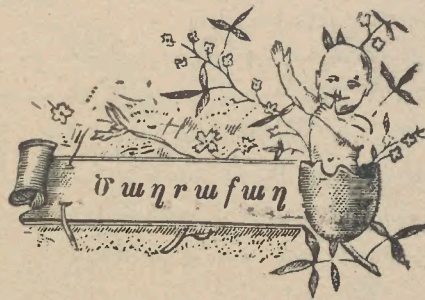
— Հետեալաւ ամբողջ տունը ասոնց համար բռնած եղանք. երկու ամսական ալ հանխիկ վճարեցի, որովհետեւ տան տէրը իր սենեակին մէջ երեք սնտուկներ ունէր՝ կառք մը բերել տալով զանոնք մէջը դրաւ ու ասկէ վեց ժամ հեռու գիւղի մը մէջ բնակող իր կարգած քրոջը տունը գնաց՝ բռնալին ալ քովի տունը ձգեց:

Գանգրանալ և թարթիպ, որ քննիչին մօտեցած, ի նպաստ իրենց ըսած խօսքերէն խիստ ուրախ՝ զայն կը շոյէին ու մերթ ընդ մերթ «Օղջ ըլլաս, Աստուած կէնձուծինըդ պահէ» կ'ըսէին, սնտուկներուն ճամբայ ելած ըլլալուն շուրջ ոտներնուն պէս՝ ձեռքերնին ետ քաշեցին, յանկարծակիի եկան, կործանած էին. ապուշ ապուշ սկսան ասփին անդին նայիլ, մանաւանդ թարթիպը՝ որ պէշ թախտաս կըսէր, իսկ Գանգրանալ՝ «Քաճանքմ, կայնեցէք... ինքը... բանը... ետդլըշուծին մը... սնտուկները... ըսելով թարթիպին ձեռքէն բռնած սենեակէն դուրս կը նետուէր, ամենեւին ականջ չի կախելով մեր չարածի բոժոժիկի խօսքերուն՝ որ ծաղրածու եղանակաւ մը կըսէր, «կայնեցէք, խաթուններ, թէքնէ թէքնէլիկին բուսուլան օլտուն առէք տէ անանկ գացէք»:

Խաբէութիւնը մերկապարանոց եղած էր, և ներկայք բարձրաձայն կը ծիծաղէին:

Գանգրանալ և թարթիպ տուն հասնելով երբ սնտուկները իրենց տեղը կը տեսնեն՝ սրտերնին կը հանդարտի, ու խաղք եղած ըլլալնին յիշելով՝ կ'ուխտեն հիւանդանոցին անունը բերաննին չառնուլ:

Սուտին վերջը ամեն ատեն խաղքութիւն է:

Դեռատի այրի կին մը գեղադէմ սօգ-թողի մը սաստկապէս չը սիրահարի. ուստի զայն օր մը կանչել տալով հիւանդ ըլլալը կ'իմացնէ:

Տօգթօռը անոր բազկերակը մտիկ ընելէ ետքը կ'ըսէ.

— Տիկին, ձեր հիւանդութիւնը դարմանելու համար՝ պէտք է որ ամուսնանաք:

— Ուրեմն ձեզի հետ, կը գոչէ տիկինը ուրախութեամբ:

— Ա... ներեցէք տիկին, կը յարէ սօգթօռը, բժիշկները՝ հիւանդներնուն տըլած դեղերնին իրենք ալ առնելու պարտաւոր չեն:

Հէքիմին պիրի՝ սէրհօշլըգտան հասթաւանը ալիքսինէ շու նասիհաթը վերմիշ.

— Պագ սօսթուլ, արթըգ թէհլիքէյի կէչիրտին, ֆագաթ, պունտան սօնրա սուտան պաշգա իշրէթէ տաիր պիր շէյ աղղընա ալմայաճագսըն:

Սէրհօշ իսէ՝ շու ճէվապը վէրիր.

— Էյի սէյլէհօրսըն ամա՝ սօգթօռ, պիր քի՝ խոլլու խոլլունտան վազ կէչմէզ. իքինձի՝ հասթալըգտան էյի օլտուղուլմօ գէման նէյէ՝ եարաեաճագ:

Իլմի հայվանաթ տէրսինտէ.

— Հայվանաթտա էն զիյատէ ինտանբերվէր հանկըսը տըր.

— Սիւլիւկ:

Կայէթ վուգուֆճու պիր միւսիւ.

Կէչէնէրտէ վարնատա Մուսալլա ճատ-
տէսինտէն պիր ճէնազէ ալայը կէչտիդի վա-
գըթ կայէթ վուգուֆճու միւսիւնին պիրի՝
նանընտան կիթմէրտէ օլան վէ ապա թա-
նըմատըը 50—55 եաշընտա հաճի ֆ. ա-
ղա խամինտէ պիր զաթա սիւալ խտէր.

— Հաճի աղա, շու գալապալըղա պա-
գարագ՝ րահմէթլի ղէնկին պիր ատամ՝ օլ-
մալը, տէյի՞ մի.

— Պիրմէմ, պէլքի էօյլէ տիր:

— Նիճիւն հիւզիւնի գաբալը կէօ-
թիւրիյօրլար.

— Պիրմէմ:

— Սոնտըղըն կէնիշլիդինէ պագըլըրսա
շիշման պիրիսի օլմալը վէ պէլքի գան պօղ-
մուշ օլտուղընտան՝ հիւզիւնի գաբալը կէօ-
թիւրմէյի մինտսիպ կէօրմիւշլէր տիր, տէյի՞ լմի.

— Օտա օլապիլիր:

— Ըճապա տէլիգանլը՞ մը իմիշ.

— Քիմ՝ պիլիր, հիւզիւ գաբալը տըր
տէյօրսըն. պէլլի օլմալ:

— Ըճապա էվլի՞ մի խտի պէքետր մը:

— Սօրմատըմ՝ պիրմէմ:

— Էյ սաղլըղընտա նէ՞ իշ իլէ մէշ-
ղուլ իմիշ:

— Պիրիմ հաճի աղանըն արթըգ թէհամ-
միւլի թիւքէնիպ՝ շու ճէվապը վէրիր:

— Էֆէնտիմ, պիր թագըմ՝ սէնին կի-
պի պօշ—պօղաղ վուգուֆճուպարա սէօղ ան-
նատըր ըմըշ տա՝ նիհայէթ ղէվալը ատամ՝
պաշ գուրթարամամըշ իշթէ էօրմիւշ:

Հաճի աղանըն շու սէօղլէրինի իշխտէն
իւշ տէօրթ քիշիլէր կիւլմէլէրինի թուլթամա-
հարագ՝ մէճպուր օլուրլար ճէնազէ ալայըն-
տան ալըրլայ կիթմէյէ: Վուգուֆճու միւսիւ
տախի ալտըղը հապը ճէվապատան շիւպհէ-
սիզ մէճնուն գալտըղընտան՝ գալապալըղըն
իշինտէն սիվիշիպ կիտէր:

ԳՈՐԵԿԻՆ ՏԱՆԱՊԱՇԵԱՆ ԵՐ ԸՆԿ- ԴԵՐՃԱԿ

Մեծ փողոց Բրէսլաւսքա, թիւ 3 Վառնա

Վայելուշ ձեւ և ընտիր կերպասեղէնք:
Գոհացուցիչ գին: Վճարումին հարկերին 25ը
կանխիկ, մնացորդն՝ շարաթականով, երեք
ամսոյ միջոցին: Ասիթէն օգտուեցէր:

Գնումն և վաճառումն հին ու նոր ամէն
տեսակ նամակադրոշմերու (բուլ)՝ գիմել Հա-
յկի խմբագրութեան:

Ըմեն տեսակ
տպագրականիա-
ղապարներ պա-
տրաստող, նաև
թէ՛ անձնական

և թէ՛ առևտրական կնիքներ: Գիմել ի վառ-
նա 2իլինկիլըր փողոց թիւ 561: Գին գո-
հացուցիչ: 2—12

ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

Ռուսճուգ . Տիարք Եղբարք Սարաֆեան:
Սիլիսդրէ . Տիար Արթաքի Սարգիսեան:
Շումլա . " Յովհաննէս Մաճարեան:
Սօֆիա . " Յակոբ Դերոնեան,
Գահիրէ . " Մ. Հունկ:
Ֆիլիպէ .
Պուրկալ .
Բարիլ .

Оговорены редакторъ: Н. Драгулевъ

Печатница „Взаимость“ — Варна.